

var det maaske naturligt at valuere efter Sølvindholdet, men netop dette ønskede man ikke fra hamborgsk Side; ganske naturligt blev det derfor de Kurser, som fremgik af Betalingsbalancen, der kom til at lægges til Grund for Valueringen, og jeg kan ikke se rettere, end at der er en Sammenhæng mellem Valueringen, der tilsyneladende er for lav, og saa den Omstændighed, som Forf. selv nævner, at Sølv her i Danmark ikke kunde købes til en lavere Pris end 12 Rd. pr. Mark fin. Da det nu samtidig paastaas, at en væsentlig Del af den nye hamborgske Mønt sloges af omsmeltet dansk, tyder alt paa, at Betalingsforholdene mellem Hamborg og Danmark paa det daværende Tidspunkt var saaledes, at Mønten gik til Hamborg, hvorfor ogsaa en Valuering af dansk Mønt her under dens Metalværdi var berettiget.

Endnu et Punkt: Jeg har tidligere hævdet, at de i 1713 udstedte autoriserede Pengesedler havde deres Forbillede i Frankrig. Forf. mener, at Forbilledet nærmest maa søges i de thor Møhlenske Pengesedler af 1695, der ogsaa autoriseredes. Dette er sikkert ikke rigtigt; Sedlerne af 1713 ligner de franske Sedler paa saa mange Punkter, som f. Eks. ved Bestemmelsen om, i hvilket Forhold Mønt og Sedler skulde gaa indbyrdes, at der næppe kan være Tvivl om, hvor Forbilledet er at søge. At Sedlerne af 1713 kaldes autoriserede ligesom Sedlerne af 1695, siger i denne Forbindelse intet — ud fra Datidens Opfattelse maatte vel ethvert Omsætningsmiddel autoriseres af Øvrigheden, der havde Eneret paa Slagning af Mønt.

Axel Nielsen.

G. WESTIN SILVERSTOLPE: *Svenskt näringsliv i tjugonde seklet*. Stockholm. Kooperativa Förbundets Bokförlag 1927. 197 Sider. Pris Kr. 3.25.

Nærværende Bog supplerer samme Forfatters tidligere udsendte „Nationaløkonomi for alle“ (for nylig oversat til Dansk). Den giver paa knap 200 Sider en kort Oversigt over det svenske Næringsliv, beregnet for en bredere Læsekreds. I Sammenligning med de større Lærebøger over samme Emne giver den selvfølgelig færre Detailler, men paa den anden Side giver den en dybere Forestilling om den dybere økonomiske Sammenhæng, som sammenbinder Landets naturlige Hjælpemidler med dets Arbejdskraft og Kapital. Bogen er illustreret med en Del Kort, som viser de forskellige Næringsgrenes geografiske Udbredelse, ligesom der findes adskillige statistiske Tabeller (med Angivelse af den Kilde, hvorfra Tallene er uddraget). Ved

var det maaske naturligt at valuere efter Sølvindholdet, men netop dette ønskede man ikke fra hamburgersk Side; ganske naturligt blev det derfor de Kurser, som fremgik af Betalingsbalancen, der kom til at lægges til Grund for Valueringen, og jeg kan ikke se rettere, end at der er en Sammenhæng mellem Valueringen, der tilsyneladende er for lav, og saa den Omstændighed, som Forf. selv nævner, at Sølv her i Danmark ikke kunde købes til en lavere Pris end 12 Rd. pr. Mark fin. Da det nu samtidig paastaas, at en væsentlig Del af den nye hamburgerske Mønt sloges af omsmeltet dansk, tyder alt paa, at Betalingsforholdene mellem Hamborg og Danmark paa det daværende Tidspunkt var saaledes, at Mønten gik til Hamborg, hvorfor ogsaa en Valuering af dansk Mønt her under dens Metalværdi var berettiget.

Endnu et Punkt: Jeg har tidligere hævdet, at de i 1713 udstedte autoriserede Pengesedler havde deres Forbillede i Frankrig. Forf. mener, at Forbilledet nærmest maa søges i de thor Møhlenske Pengesedler af 1695, der ogsaa autoriseredes. Dette er sikkert ikke rigtigt; Sedlerne af 1713 ligner de franske Sedler paa saa mange Punkter, som f. Eks. ved Bestemmelsen om, i hvilket Forhold Mønt og Sedler skulde gaa indbyrdes, at der næppe kan være Tvivl om, hvor Forbilledet er at søge. At Sedlerne af 1713 kaldes autoriserede ligesom Sedlerne af 1695, siger i denne Forbindelse intet — ud fra Datidens Opfattelse maatte vel ethvert Omsætningsmiddel autoriseres af Øvrigheden, der havde Eneret paa Slagning af Mønt.

Axel Nielsen.

G. WESTIN SILVERSTOLPE: *Svenskt näringsliv i tjugonde seklet*. Stockholm. Kooperativa Förbundets Bokförlag 1927. 197 Sider. Pris Kr. 3.25.

Nærværende Bog supplerer samme Forfatters tidligere udsendte „Nationaløkonomi for alle“ (for nylig oversat til Dansk). Den giver paa knap 200 Sider en kort Oversigt over det svenske Næringsliv, beregnet for en bredere Læsekreds. I Sammenligning med de større Lærebøger over samme Emne giver den selvfølgelig færre Detailler, men paa den anden Side giver den en dybere Forestilling om den dybere økonomiske Sammenhæng, som sammenbinder Landets naturlige Hjælpemidler med dets Arbejdskraft og Kapital. Bogen er illustreret med en Del Kort, som viser de forskellige Næringsgrenes geografiske Udbredelse, ligesom der findes adskillige statistiske Tabeller (med Angivelse af den Kilde, hvorfra Tallene er uddraget). Ved

Slutningen af hvert Kapitel er en Literaturfortegnelse. For danske Læsere, der ønsker at skaffe sig et kort Overblik over vort Nabolands økonomiske Forhold, vil Silverstolpes Bog være en udmærket Ledetraad.

Henry Stjernqvist.

KNUD KORST: **Samfundsøkonomi**. Arbejdernes Oplysningsforbund. Socialdemokratiets Forlag „Fremad“, København 1926. 156 Sider.

Vor samfundsøkonomiske Litteraturs store Mangel paa populære Vejledninger i Samfundsøkonomiens Begyndelsesgrunde gør, at man paa Forhaand møder Korsts lille Bog med en Interesse, som holdes fast paa Grund af den selvstændige Maade, han har søgt at løse sin unægtelig svære Opgave paa. Titlen er lidt misvisende, fordi man tror at staa over for en samlet Fremstilling af Samfundsøkonomien. Det gør man ikke. Korst har søgt at samle Studiet af Samfundsøkonomiens vigtigste Problemer om visse Hovedemner, der hver behandles i sit eget af Bogens 14 Kapitler, og har helt givet Aikald paa den almindelig brugte Inddeling af Stoffet under større samlende Synspunkter. Det er gaaet ud over Overskueligheden, og adskillige vigtige Spørgsmaal er derved slet ikke blevet belyst.

Korst begynder med at omtale det økonomiske Initiativs Afhængighed af Behovene og paaviser derefter, at i vore Dage arbejder de færreste direkte for deres Behovs Tilfredsstillelse, men derimod indirekte gennem Erhvervet; i Tilknytning hertil diskuteres den private Ejendomsret og den frie Konkurrencens Betydning for det økonomiske Initiativs Udfoldelse; for Frikonkurrencens Vedkommende gives der dog blot en iøvrigt klar Fremstilling af den historiske Udvikling. De følgende Kapitler behandler Erhvervsdelingen, Virksomhed og Bedrift, Karteller og Truster, navnlig det sidste er særdeles læseværdigt. Korst har søgt at give en Beskrivelse af Erhvervslivets Struktur, men samtidig om end lidt spredt og uoverskueligt behandlet Spørgsmaalet om Specialiseringens og Stordriftens Fordele. De næste Afsnit behandler Socialisering og Kooperation som Afløsere af det nuværende privat organiserede Erhvervsliv. Afsnittet om Kooperation beskriver dog kun Landbrugets Andelsbevægelse, Arbejdernes Produktionsforetagender, Brugsforeninger og Andelsboligforeninger, en Omtale af Kooperationens Grundtanker og Problemer mangler.

Afsnittet om Erhvervsbetingelser hører til de bedste i Bogen. I dette behandles særligt de naturlige Hjælpekilder og deres Betydning for den internationale Arbejdsdeling og Indu-